



J.D. HEEMSKERK

*Een mens is
als kwetsbaar
aardewerk*

Roman

CITERREEKS

J.D. Heemskerk

*Een mens is als
kwetsbaar aardewerk*



Citerreeks

Van deze auteur verschenen ook:

Als een wazige verte helder wordt

Ga niet alleen

ISBN 9789401904599

ISBN e-book 9789401904605

NUR 344

© 2015 Citerreeks

Postbus 13288, 3507 LG Utrecht

Omslagontwerp Liesbeth Thomas, t4design

www.citerreeks.nl

Alle rechten voorbehouden

1

‘Volgende week zaterdag is er open dag op je toekomstige school,’ zegt moeder Vermeule geforceerd opgewekt en als terloops tegen Gitta, ‘dan zullen we eens gaan kijken waar je over een paar maanden terechtkomt.’

Haar dochter reageert echter met een nauwelijks zichtbare schouderophaal en gaat schijnbaar ingespannen verder met haar borduurwerk. Borduren is haar hobby en – bij vlagen – kan ze er intensief mee bezig zijn. Maar de aandacht voor het ingewikkelde patroon onder haar handen is nu ineens helemaal weg.

Bah! Steeds dat gezeur over die school, denkt het meisje wrevelig. Mamma blijft doen of het een uitgemaakte zaak is dat ik, net als bij de basisschool, weer naar een verre reformatorische school ga. Poeh... Waarom ik wel? De jongens mochten gewoon hier in ons eigen stadje voortgezet onderwijs volgen.

Over dit punt is er in de afgelopen maanden regelmatig tussen moeder en dochter wrijving geweest. Gitta weet zo langzamerhand daar het antwoord wel op.

‘Omdat jij een meisje bent,’ hoort ze haar moeder weer heel ernstig zeggen. ‘Kijk maar eens goed naar de foto’s in dat informatieblad dat je meebracht van de school waarop de jongens hebben gezeten. Alleen al je kleren maken daar een buitenbeentje van je.’

Heel in het begin had Gitta nog wel instemmend geknikt bij het voorstel dat zij ook na de basisschool weer naar een ver weg gelegen reformatorische school zou gaan. Ze zou immers samen met Gonny reizen. Die is acht jaar lang min of meer haar beste schoolvriendin geweest, ’t zou best gezellig zijn. Maar Gonny haakte af. Haar eindrapport viel, tegen de verwachting in, nog zo gunstig uit dat ze uiteindelijk toch koos voor de mavo.

Gitta begreep toen dat ze die lange, dagelijkse schoolreizen in haar eentje moest gaan maken. Geen enkel ander kind uit haar groep kwam uit de omgeving waar zij woont. Dus: geen vriendin

en geen gezelligheid.

Toen was het verzet in haar hart gekomen. Verzet tegen de plannen van haar ouders. Eerst bedekt, maar later steeds openlijker komt ze ervoor uit dat ze die dagelijkse lange reis niet in haar eentje wil maken. Maar haar ouders blijven bij hun besluit.

En dat alleen maar om m'n kleren, mokt Gitta. Poeh, denkt ze weer, wat weet mamma daar nu van? Ze komt nooit verder dan de boerderij, de kerk en het winkelcentrum in de stad. Heeft ze er soms met Maarten over gesproken? Maarten is een van de twee broers van Gitta die nog thuis wonen.

Of is het om die paar foto's in die brochure? Bah, ze wil eigenlijk niet denken aan die onverbiddeijk dichterbij komende tijd. Eerst met de bus naar het station in de stad en dan in de trein hangen, elke dag weer...

Ze kan haar toekomst natuurlijk hardnekkig blijven negeren, maar een opmerking zoals nu van haar moeder brengt het ineens weer een stukje dichterbij.

Dat irriteert Gitta geweldig, en opnieuw probeert ze de zaak van zich af te zetten door te denken: och, het duurt toch nog maanden voor ik er echt naartoe ga. Een open dag als voorproefje? Eigenlijk heb ik daar weinig zin in.

Die hele school kan me gestolen worden, denkt ze dan onredelijk. De gestage onvrede van de laatste weken, gegroeid na die laconieke mededeling van haar schoolvriendin, breekt weer eens uit en geeft Gitta een hoofd vol opstandige gedachten. Ze buigt zich nog wat dieper over het moeilijke borduurpatroon op haar schoot en merkt daardoor niet dat moeder opmerkzaam naar haar blijft kijken.

Mevrouw Vermeule moet inwendig zuchten om de lauwe reactie van haar dochter.

'Nou,' vervolgt ze na een paar minuten, 'erg veel zin en belangstelling voor je nieuwe school heb je niet overgehouden, geloof ik. Is dat alleen om Gonny? Dat is toch dwaasheid, Git!'

Haar stem klinkt zo gespannen en verongelijkt, dat vader van de krant opkijkt en met een onderzoekende blik eerst zijn vrouw en

daarna zijn dochter monstert.

Moeder ziet het. ‘Onze dochter ziet de toekomstige lange reis naar haar nieuwe school zonder Gonny nog steeds niet zitten,’ verklaart ze strak. ‘Al een paar weken reageert ze nauwelijks als ik erover begin. Wat moeten we nu? Het kost tenslotte geld genoeg!’

Gitta zucht diep. Ze kijkt snel even op en buigt zich opnieuw over haar borduurwerk heen.

Met een resoluut gebaar vouwt vader de krant dicht en legt die weg. Hij heeft een vrij druk bestaan als boer en heeft zich tot hertoe maar af en toe bemoeid met het spanningsveld rond de vervolgstudie van Gitta, hopende dat het een voorbijgaande strubbeling zal zijn, zoals dertienjarigen wel meer hebben. Ze is de jongste van zijn zestal. De ervaring heeft hem geleerd dat zoiets op die leeftijd vaak een storm in een glas water blijkt te zijn. Gitta zal op den duur toch wel over die teleurstelling om de koerswijziging van Gonny heen komen? Maar nee, nadat ze op school van de informatietafel een folder heeft meegenomen over een opleiding hier in de stad, blijft het meisje halsstarrig volhouden aan haar idee om daar naar school te gaan en niet ruim twintig kilometer verderop naar de reformatorische.

Het moet op deze rustige zaterdagavond maar eens helemaal uitgepraat worden, besluit vader. Behalve zijn vrouw en zijn dochter was alleen Gitta’s oudere broer Maarten aanwezig. Zoals gewoonlijk zit hij verdiept in een boek. De jongste zoon, Ramon, die in tegenstelling tot Maarten overal een lolletje van probeert te maken, is direct na het avondeten weggegaan, en de drie oudste jongens zijn al een tijdje getrouwd.

Vader Vermeule zucht. Wat mankeert zijn jongste kind en enige dochter toch? Zo afwerend en dwars kent hij zijn gewoonlijk vriendelijke en open Gitta niet. Zelf had ze deze winter de wens te kennen gegeven naar een school voor beroepsonderwijs te willen als basis voor haar ideaal: verzorgster te worden van bejaarde of zieke mensen in een tehuis of verpleeginrichting. Ze praatte er destijds honderduit over, leende boeken over dat onderwerp in de bibliotheek, en de lange reis die haar elke schooldag wachtte was helemaal geen bezwaar

voor haar. Tot ze hoorde dat haar klasgenootje Gonny niet ging.

Nou vooruit, hij zal maar beginnen bij het begin.

‘Waarom bevalt het je niet meer, Git?’ zegt vader kalm tegen dat gebogen hoofd. ‘Nog maar twee maanden geleden was je wild enthousiast.’

Hij kan Gitta’s gezicht niet zien, dat gaat helemaal schuil achter haar loshangende zwarte haren.

Op zijn woorden buigt ze zich nog dieper over het borduurwerk heen.

Zie je wel! Daar heb je het al, denkt het meisje beklemd. Pappa gaat zich ermee bemoeien en die zal niet eerder rusten voor ze toegegeven heeft.

‘Gitta, ik vroeg je iets,’ zegt vader nog eens nadrukkelijk, nu zijn dochter niet onmiddellijk reageert.

Gitta zucht inwendig. Die woordenstrijd, daar ziet ze zo tegen op, maar het kan nu eenmaal niet anders en het moet dan maar. Zo kan het niet doorgaan, voor haar niet en voor haar ouders ook niet. Ze zijn tenslotte niet meer de jongsten. Mamma krijgt na onenigheid met een van haar kinderen soms rode zenuwvlekken in haar hals.

Hup, moedigt ze zichzelf aan. Ze kijkt ineens op, haar blik haakt vast in de ogen van haar vader.

‘Dat weet u heus wel,’ antwoordt ze. ‘Ik wil niet elke dag zo’n lange reis maken.’

Gitta tracht haar stem een besliste klank te geven.

‘Zo...’

Vader wil reageren, maar moeder is hem voor, zoals meestal. Zij begint haar dochter over de tafel heen te overladen met verwijten en vragen. Daarmee uit ze haar schrik en onzekerheid over Gitta’s verzet.

Zowel vader als dochter laat haar zonder weerwoord even begaan. Ze kennen beiden moeders reacties wel, zelfs Maarten leest weer verder, na even opgekeken te hebben.

Maar zodra er een moment stilte valt, vervolgt vader op dezelfde rustige toon van zopas zijn dialoog met Gitta.

‘Dus jij denkt dat het je op De Valkenhorst beter zal bevallen,’ merkt hij droogjes op.

Gitta recht haar rug nog meer.

Wat wordt ze lang, denkt vader getroffen. Ruim dertien jaar is zijn enige dochter nu al, waar blijft de tijd. Een kind nog? Jawel, maar één die steeds meer een eigen willetje laat blijken.

Gitta steekt de borduurnaald vast en legt haar werk op tafel. Toen haar vader daarnet naar de reden van haar houding vroeg, had ze zich strijdvaardig gevoeld tot in haar vingertoppen. Maar nu, na moeders uitval...

Och, mamma is wel gekomen met de geijkte volzinnen, maar één verwijt in het bijzonder is blijven hangen: ‘Besef je wel dat die dure reizen voor je vader en mij een rib uit ons lijf zijn? Zo rijk zijn we niet!’

Gitta beseft dat ze daarom eerlijk moet zijn en haar grieven op tafel moet leggen.

‘Pap,’ zucht ze, ‘nu Gonny niet gaat, wil ik niet in m’n eentje elke dag bijna drie uur heen en weer reizen en op school tussen meisjes zitten met wie ik buiten schooltijd nooit kan omgaan omdat ik te ver weg woon. Dus hoeft u voor mij niet zo veel geld uit te geven.’ Met een driftig gebaar veegt Gitta de haren uit haar gezicht, haar sprekende bruine ogen kijken wat uitdagend niet alleen vader, maar ook moeder aan.

‘Er gaan zo veel jongelui uit de hele omgeving naar die school,’ weerlegt vader, zonder op die uitroep over de financiën in te gaan. ‘Het lijkt me erg onwaarschijnlijk dat er nu helemaal niemand van jouw school ook in dezelfde trein zal zitten. Al was het maar een gedeelte van de reis. Zie je het niet te somber in, Git?’

Het meisje blijft donker kijken. ‘Naar De Valkenhorst is het voor mij hoogstens twintig minuten fietsen,’ zegt ze, vasthoudend aan haar eigen tegenwoordige wens.

Op dit antwoord wil moeder weer opstuiven, maar vader maakt een kalmerend gebaar in haar richting.

‘Rustig, vrouw,’ zegt hij gemoedelijk, ‘met schelden bereiken we

niet zo veel. Laat mij maar even.' En tegen Gitta: 'Geef nu eerst eens een echt antwoord op mijn vraag.'

'Dat is óók een christelijke school,' antwoordt Gitta stug en toch weer ontwijkend. Ze weet heus wel waar haar vader heen wil, maar dat prikkelt haar neiging tot verzet nog meer. Haar toon wordt weer heftig.

'De jongens gingen toch ook allemaal naar gewone scholen voor voortgezet onderwijs hier in de buurt. Ik wil dat ook!' En ze vervolgt wat kalmer: 'Misschien krijg ik dan eindelijk eens een echte vriendin. Ik zit hier altijd maar in m'n eentje naar de weilanden te staren.' Bij dat laatste schiet haar stem even driftig uit.

Mevrouw Vermeule is geschrokken van de heftige toon in Gitta's stem als ze over een vriendin spreekt. Al die jaren is het haar gelukt, geholpen door de afgelegen plaats van hun boerderij, om eerst haar jongens en later haar dochter enigszins uit de zuigkracht van het moderne leven vandaan te houden. Alleen haar jongste zoon laat zich niet helemaal gezeggen. En zal dan nu Gitta, haar enige dochter, indringend aan de invloed van de moderne levensstijl worden blootgesteld, en ook nog eens heel welbewust?

Ik zal daar wel mee kunnen omgaan, denkt ze. Maar Gert, haar man, zal eraan kapotgaan als hij moet toezien hoe zijn enige dochter meegezogen wordt en geleidelijk de kerk de rug zal toekeren. Of loopt ze nu te veel op de dingen vooruit? Hoe groot is die kans van beïnvloeding eigenlijk?

Haar dochter heeft bij het opgroeien eerst niet getaald naar vriendinnetjes. Haar grote broers waren haar speelkameraden. Pas in de laatste twee jaar, toen de jongens voor kinderspel te oud werden, een meisje kregen en drie van hen trouwden, is er bij Gitta een hunkering gekomen naar eigen leeftijdgenoten. Ze trok toen veel op met Gonny. En nu dreigt dat keurige meisje vervuild te worden voor een van die wereldse kinderen zoals zij ze in de folder had gezien?

'Hoe durf je tegen ons zo'n toon aan te slaan!' roept ze, eigenlijk meer angstig dan echt boos. 'Alsof je niet al die jaren vriendinnetjes mee mocht nemen van school!'

Gitta haalt haar schouders op. ‘U weet heus wel wat ik bedoel, mam. Alleen Gonny kwam weleens mee. Meestal wilde niemand voor een paar uur zo ver uit de buurt, en zij hadden toch elkaar, maar ik kon ’s middags nooit eens even naar een klasgenoot. Dat was altijd te ver, en de meisjes die straks in mijn klas zullen zitten, wonen nog veel verder hiervandaan!’ Weer schiet Gitta’s stem uit.

‘Dat is waar,’ komt vader ertussen, ‘we wonen nu eenmaal wat afgelegen. Maar ik heb niet de indruk dat jij je zo verveelt bij ons en de dieren.’

Wat klinkt dat heerlijk eigen, vindt Gitta, door die woorden van haar vader voor het eerst even vertederd. Het moet gezegd worden, pappa weet toch vaak de juiste toon te vinden. En ’t is waar, ze moet wel eerlijk blijven, echt zelig is ze op de boerderij nooit geweest.

‘En wat die school hier in de stad betreft, zeker, het heet een christelijke school te zijn, maar ik heb dat foldertje dat je meebracht van de week ook eens zitten lezen. Die foto’s die erin afgedrukt staan. Heb je die goed bekeken?’

Gitta klemt haar lippen op elkaar, want daar begint pappa ook al over die foto’s.

‘Ik wel,’ komt moeder schamper, ‘ze gaan meer gekleed als... als bouwvakkers dan als meisjes.’

‘Dat vind ik nog niet het ergste,’ vindt vader. ‘Maar dan dat christelijke sausje van lief zijn voor je medemens, goed voor de armen en ieder het zijne geven. Dan komt het wel goed. God is liefde, dus verder mag en kan alles. Over onze zonde en schuld wordt niet gesproken. Zo hebben wij jou toch niet opgevoed!’

Onder haar vaders spreken slaat Gitta haar ogen neer. Ze krijgt een kleur, haar schouders zakken naar beneden. Is dat wel eerlijk waar pappa mee komt? Het christelijke gehalte van de scholen waar de broers destijds op gingen, was toen echt niet beter. Maar ze legt zich er niet bij neer, want er is dat verlangen, al vanaf het laatste jaar op de basisschool, om ook eens een echte vriendin te hebben voor wie ze geen halve wereldreis hoeft te maken om er te komen. Er zal tussen al die meisjes er toch wel eentje zijn met wie ik kan omgaan,

houdt ze zichzelf voor.

Heus, aanvankelijk had ze zich allang verzoend met het idee van die dagelijkse verre reis naar Rotterdam. Samen met Gonny zou het wel gaan. Maar Gonny haakte af.

‘Als ze wat van m’n kleren zeggen,’ reageert ze op haar moeders woorden, ‘als, want dat moeten we nog maar afwachten, nou dan... dan sla ik me er heus wel doorheen.’

Op dat ogenblik kijkt broer Maarten op. Hij kucht even.

‘Als ik ook iets zeggen mag...’ laat hij met bedachtzame ernst zijn stem horen en hij kijkt allereerst begripvol naar zijn ouders. ‘Ik heb jullie een poosje aangehoord en ja, onze Git is tot nu toe, net als wij destijds, erg beschermd opgegroeid. En wij gingen hier naar het voortgezet onderwijs, maar nu is het voor jullie veel moeilijker om Gitta ook hier school te laten gaan. Ik begrijp jullie bezorgdheid wel...’

Gitta schiet weer overeind. Welja, nu is Maarten, haar liefste broer, ook nog tegen haar, meent ze. Het maakt haar onredelijk.

‘En toch vertik ik het om na die eindeloze ritten in de schoolbus nu ook nog eens vier jaar in een stinktrein te zitten!’ onderbreekt ze haar broer driftig. ‘Ik ga gewoon naar De Valkenhorst. Met twintig minuten fietsen ben ik er!’

Moeder begint weer kwaad uit te vallen over een brutaal nest en alle daarbij behorende verwijten. Maarten ziet dat hij zo geen gelegenheid meer krijgt om te zeggen wat hij op zijn hart heeft. Daarom legt hij zijn boek neer, hij komt bij de tafel staan en slaat een arm om zijn moeder heen.

‘Maakt u zich nu niet zo boos, moe,’ zegt hij kalmerend. En werkelijk, ze breekt af.

Vader kijkt zijn dochter lang en ernstig aan.

‘Weet je, Git,’ zegt hij eindelijk en zijn stem klinkt heel teer, ‘we hadden destijds niet meer op jouw komst gerekend en toen je kwam, als een vorstelijke nagift, waren je moeder en ik erg blij. Samen stonden we later voor het doopvont om de Heere te beloven je naar Zijn Woord op te voeden, net als onze jongens. En ja, we wonen afgele-

gen en komen niet elke dag in de stad. Maar nu moet jij naar een andere school, en ik heb ook daarom zo hier en daar eens geïnformeerd hoe het op die scholen toegaat. Nu begrijp ik pas goed hoe kwetsbaar juist meisjes uit onze kring in de tegenwoordige samenleving kunnen zijn. Daarom zie ik je graag nog een paar jaar onder gelijkgezinden. Om de gevaren, maar ook om je een beetje gelukkig te zien. Daarbij komt: we kunnen de reiskosten nu betalen. Toen jaren geleden onze jongens van de lagere school af kwamen en in een paar jaar tijd de een na de ander geld ging kosten, lag dat veel moeilijker voor ons.'

Onder haar vaders spreken heeft Gitta toch een brok in haar keel gekregen. Pappa en mamma doen dit niet om haar te plagen. Wat is ze eigenlijk bevoorrecht met zulke ouders die nog naar Gods geboden wensen te leven. Dat is voor hen niet altijd even gemakkelijk geweest in deze omgeving waar nog maar heel weinig mensen dat doen. Reiskosten voor reformatorisch onderwijs verstrekt het gemeentebestuur maar mondjesmaat en alleen voor de basisschool, dat weet Gitta wel.

Eindelijk knikt ze een keer, door haar vaders woorden vol genegenheid ontwapend.

Maarten is bij de tafel rustig blijven wachten tot zijn vader is uitgesproken.

'Het klinkt misschien gek wat ik voorstel, maar als Git het nu graag wil, proberen jullie het dan eens met haar op De Valkenhorst,' laat hij zich nu horen.

Van die woorden kijken zijn ouders allebei vreemd op. Gitta's mond valt zelfs open van verbazing. Dat heeft ze nooit gedacht. Als haar jongste broer dit nu voor zou stellen, maar Maarten! Die ernstige en serieuze Maarten die voor godsdienstonderwijzer studeert. Dit voorstel uit zijn mond begrijpen ze geen van drieën.

'Weet u,' vervolgt de jongen kalm, 'als ze nog eens vier jaar zo afgeschermd naar school gaat en dan daarop aansluitend gaat werken, zal het niet eenvoudig voor haar zijn om zich aan te passen in een maatschappij die met de meeste christelijke waarden allang heeft afgere-

kend. Een beetje harden voor ze aan haar loopbaan begint, kan geen kwaad. Dat meen ik echt. Geef Git toch haar zin en laat het haar maar proberen.’ Zachter gaat hij verder: ‘Dan zal ze ondervinden wat het geloof waarin ze onderwezen is, waard is. Net als wij destijds hier op de middelbare school.’

De ouders kunnen het daar kennelijk niet zomaar mee eens zijn.

‘Of ze verliest het...’ zegt vader zacht. Merkwaardig, maar van Maarten heeft vader altijd veel steun en liefde ondervonden. Zijn oordeel legt bij hem gewicht in de schaal, daarom volgt er nog geen resolute afwijzing.

Maarten weet heel goed dat zijn vader de Heere vreest. Niet met een groot en vast vertrouwen, maar wel met een zeker toevlucht nemen. Na enig nadenken zal pa vast begrijpen wat zijn zoon bedoelt.

Met moeder ligt het anders. ‘Heb jij dan zo veel vertrouwen in zo’n jong kind?’ vraagt ze aarzelend aan haar zoon. Ze begrijpt heel goed wat haar dochter eigenlijk wil. Niet elke schooldag zo’n lange treinreis. Dat betekent ’s morgens vroeg weg en ’s middags laat terug, en dat vier jaar lang.

Na lang nadenken is ze het met Gitta eens om het op De Valkenhorst te proberen, maar dat durft ze niet te zeggen, vooral niet tegen haar man. Heeft ze dan nu in haar zoon zomaar een onverwachte medestander?

Maarten zit er even over na te denken. Hij kent zijn moeder, ziet in haar blik iets van wat zij denkt. Ze is iemand die gauw op zichzelf vertrouwt, maar die als de zaken dan verkeerd dreigen te gaan, in paniek raakt. Daar komen haar boze buien vandaan.

Als hij meent dat zijn zusje standvastig genoeg is om naar De Valkenhorst te gaan, moet hij het via zijn vader spelen. Hij zendt een warme blik naar de overkant van de tafel, waar zijn zusje meer verbaasd dan blij om zijn onverwachte steun naar hem zit te kijken.

‘Ik ken ons Gitje wel een beetje,’ verzekert Maarten zijn vader warm, ‘die waait heus niet met alle winden mee.’

Vader kijkt van hem naar Gitta’s gezicht, waarop nu verwachting is opgebloeid. Zijn hart wordt weer warm en hij voelt zich vertederd én

bezorgd tegelijk. Als zijn zoon nu gepeild heeft dat het beter is om te doen wat Gitta wil, moet hij dan tegenwerken? Maar het gaat wel om zijn Gitje, hun nakomertje dat kwam toen er niet meer op gerekend werd.

Vader denkt terug. Zevenenveertig jaar was hij, en zijn vrouw twee jaar jonger, toen zes jaar na de geboorte van hun jongste zoon zich toch nog weer een kind aandiende in hun gezin. Samen hadden zijn vrouw en hij al spoedig hartelijk kunnen aanvaarden te zijner tijd nog eens en zo onverwacht een kind uit Gods hand te mogen ontvangen.

Maar de jongens? Niet zonder schroom en zorg had moeder hun verteld dat wellicht nog een klein broertje of zusje intrede in hun gezin zou doen. Tegen haar verwachting in waren haar beren van jongens dolenthousiast geweest. Moeder werd vanaf dat ogenblik met alle mogelijke goede zorgen omringd, die jongens in de leeftijd van zes tot twintig jaar kunnen opbrengen. In de maanden die volgden, was het nieuwe kindje een veelbesproken onderwerp. Wat waren dat heerlijke uren in de gezinskring geweest, als de jongens voor alles rondom de komst van de baby belangstelling toonden. Het had de saamhorigheid onder hen vergroot.

Maar ook de zorgen ontbraken niet. Moeder was al vijfenveertig jaar. Zou het wel een gezond kindje zijn? Menigmaal werden de knieën gebogen in afhankelijkheid aan de Schepper van alle leven, om een welgeschapen kind, en anders om kracht om een opgelegd kruis te dragen.

Ten slotte brak de tijd van de geboorte aan, en moeder Vermeule beviel van een welgeschapen dochter. En daar... ja, daar had nu eigenlijk niemand echt mee gerekend. Een meisje, na vijf jongens. En een naam? Slechts vaag hadden vader en moeder Vermeule, zoals bij de vorige zwangerschappen, enkele gedachten gewijd aan een meisjesnaam. En toen kwam dat ogenblik dat ze sprakeloos van verwondering en blijdschap, vervuld van dankbaarheid jegens de goedheid van de Heere, elkaar zaten aan te kijken, over een gezonde en voorspoedig geboren baby heen. Een meisje... Een meisje, dat in tegenstelling tot de jongens niet met een kale bol werd geboren, maar met

een toef glanzend, werkelijk gitzwart haar. Toen had vader, terwijl hij liefkozend wat van dat haar tussen zijn grove, vereelte vingers nam, alle overdachte namen opzijgeschoven en als in een opwelling voorgesteld om hun nieuwe kind Gitta te noemen.

‘Hoe kom je dáár nu opeens aan?’ had moeder verwonderd gevraagd.

Gert Vermeule glimlachte verlegen. ‘Ik moest daaraan denken door dit...’ Hij wees op het toefje haar in zijn hand. ‘Niet één van onze jongens heeft het zo zwart.’

‘Onze Gitje...’ had moeder vertederd gezegd en dat was haar naam geworden. Een klein meisje met gitzwarte haren, die bij het opgroeien door haar broers op handen gedragen werd. Ze hoefde maar te kijken en het gebeurde. Gelukkig had ze er de aard niet naar om zich als een verwend nest te gaan gedragen, want dat gevaar was reëel geweest. En nu was ze drie maanden geleden al dertien geworden, al een beetje volwassen, zeker in eigen ogen.

‘Wel,’ overweegt vader, met een onderzoekende blik naar zijn vrouw. Ze is het deze keer niet zo erg met haar zoon eens, dat ziet hij aan haar gezicht. ‘Wel...’ Wat is het soms toch moeilijk om een wijs besluit te nemen.

En dan, met een zucht omhoog om hulp, zegt hij: ‘We zullen dan volgende week maar eens naar de open dag van De Valkenhorst gaan. Eens poolshoogte nemen kan altijd.’

Meer kan hij niet zeggen, want na die woorden wordt hij bijna gesmoord in een geestdriftige omhelzing van zijn dochter, en daarna is Maarten aan de beurt.

Die blijft ernstig.

‘Denk erom, Git,’ zegt hij tegen haar, ‘wat jij graag wilt en wat ik nu voor je voorgesteld heb, is niet de makkelijkste weg, hoor. Als dit doorgaat, krijg je het, denk ik, moeilijker met de schoolleiding dan met die dagelijkse lange bus- en treinreis.’

Maar Gitta’s glimlach blijft.

‘Ik sla me er heus wel doorheen,’ zegt ze moedig.

J.D. HEEMSKERK

*Een mens is als
kwetsbaar aardewerk*

Gitta is de jongste telg uit het gezin Vermeule. Na haar basisschooltijd op een reformatorische school gaat ze naar een christelijke middelbare school in de stad, waar ze Margreet ontmoet. Margreet weet niks van kerk en geloof, maar toch groeien de meisjes naar elkaar toe en worden ze de beste vriendinnen.

Dan wordt Margreets moeder ernstig ziek. Margreet is dankzij Gitta al iets meer te weten gekomen van het geloof en wordt door haar moeders ziekte aan het denken gezet over de zin van het leven. Margreet mag de Heere vinden en ook in de liefde is ze gelukkig. Gitta voelt zich gepasseerd en is teleurgesteld. Ze probeert haar eigen draai te vinden, maar zoekt troost op een geheel verkeerde plek.

J.D. Heemskerk schreef met *Een mens is als kwetsbaar aardewerk* zijn derde roman in de Citerreeks, na *Ga niet alleen* en *Als een wazige verte helder wordt*.



CITERREEKS

ISBN 978 94 0190 459 9 NUR 344



9 789401 904599

www.citerreeks.nl